

Den saaledes igennem to Aar fortsatte Bedring i Erhvervslivet har medført den nævnte Nedgang i Arbejdsløsheden, hvilket atter betyder en betragtelig Forøgelse af Købeevnen — værdifuld for Landbrug, Handel, Haandværk og Industri og lettende for Samfundet ved den betydelige Formindskelse af de sociale Byrder.

Endnu er der imidlertid en meget større Arbejdsløshed, end Tilfældet burde være, ligesom der fremdeles er store Vanskeligheder for en Del af Landbrugets Udøvere.

Den tilstedeværende Arbejdsløshed lader sig særdeles vel forklare ved den almindelige Verdenstilstand — Spærring for arbejdssøgende, Spærring for Udvandring, formindsket Afsætning og økonomiske Vanskeligheder i en Del af Landbruget med deraf følgende Formindskelse af anvendt Arbejdskraft.

Vanskelighederne for Landbruget er ogsaa forklarlige, navnlig naar man erindrer Udviklingen i Aarene før den omfattende Krise for Verdensomsætningen.

Dansk Landbrug havde den Gang særdeles gunstige Afsætningsvilkaar, og Produktionen undergik derfor en betydelig Forøgelse. Hertil krævedes et stadig udvidet Produktionsapparat, og dette tilvejebragtes i en Del af Landbruget ved en stærkt forøget Gældsstiftelse.

Det er en Selvfølge, at denne Gældsstiftelse nu virker særlig tyngende, da Produktionen igen er indskrænket, saaledes som Afsætningsvilkaarene har krævet det.

Naar man paa det givne Grundlag søger at danne sig et Skøn over Fremtiden, maa man erkende, at der intet foreligger, som tyder paa væsentlige Forandringer i den nærmeste Tid. Den Selvforsyningspolitik med dertil hørende hel eller delvis Afspærring, som er Særkendet for den økonomiske Udvikling i de sidste Aar og dermed for den nuværende Tilstand, maa ventes opretholdt. De store Lande har saadanne Interesser knyttet til denne Politik, at der ikke kan ventes nogen Ændring foreløbig, og det er derfor naturligt, at man søger at tilpasse Produktion og Handel efter denne Tilstand i den Udstrækning, som det er fornødent, og i den Grad, som stemmer med Landets og Folkets Interesser.

En Fortsættelse af Kontrollen med Udenrigshandelen er fornøden for at sikre Afsætningen af Landbrugsprodukter, og ved Reguleringen af Importen maa ogsaa Beskæftigelseshensynet tages i Betragtning.

For Landbruget kan der i Forhold til Hjemmemarkedet foretages en rimelig Regulering af Priserne paa Livsfornødenheder, naar Produktionen uden dette foregaar med væsentlige Tab, og i den Henseende er der allerede vist Vej ved den særlige Kødordning, ved den bestaaende Kornordning og ved Forslag angaaende Smørproduktionen.

Det, der imidlertid i særlig Grad virker tyngende for Landbruget, er Gælden og dens Forrentning, og selv om dette er et privat Anliggende mellem Ejendomsbesidderen og Prioritetshaveren, er det dog forsvarligt at søge Lovgivningens Medvirken til en Lempelse i disse Forhold. Det maa beklages, at de igennem længere Tid planlagte Foranstaltninger til Rentesenkning og Gældssanering ikke førte til et tilfredsstillende Resultat, thi det er paa dette Omraade, at en varig Bedring i Forholdene lader sig etablere, og det maa anses fuldt forsvarligt at søge Udvej for en Ordning, der giver Landmænd, som har paadraget sig deres Gæld under helt andre Vilkaar, Lejlighed til en Sanering gennem Støtte fra den Kapitalmagt, der ogsaa selv er interesseret i Landbrugserhvervets Trivsel.

Det maa da fremdeles være Opgaven at søge Former, hvorunder denne Lettelse kan iværksættes, idet der samtidig maa tilvejebringes en Sikring imod fremtidige Katastrofer paa Grund af Gældsstiftelse.

I den af Landbrugsministeriet nedsatte Kommission angaaende Landbrugets Forhold er der i længere Tid arbejdet paa Løsning af forskellige økonomiske Op-